

מבני נתונים

תרגול 5 – עצים מאוזנים

היום

- הצגת הבעיה
- עצים מאוזנים
  - AVL עץ
    - מימוש
- תרגילים AVL
- עץ אדום-שחור
  - RBT תרגילים

BBST

Balanced Binary Search Tree

- עץ בינארי מאוזן הוא עץ בינארי שכמות הרמות שלו היא <mark>לוגריתמית</mark> ביחס כ לכמות האובייקטים בעץ
  - O(logn) מספר הרמות שלו הוא
  - מאפשר ביצוע פעולות מהיר יותר ○

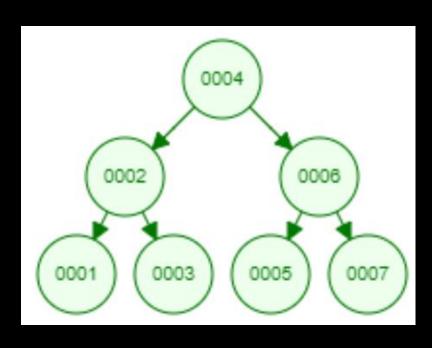
Complexity of BST

כל הפעולות בעץ חיפוש בינארי לוקחים $\Theta(h)$ במקרה הרע, כאשר h הינו גובה העץ $\circ$

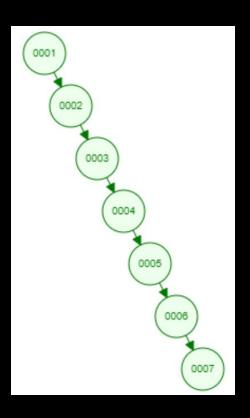
 $\lfloor \log_2 n \rfloor$ גובה העץ האופטמלי הינו $\circ$

מקרה הרע	ממוצע	פעולה
O(n)	O(logn)	הכנסה
O(n)	O(logn)	מחיקה
O(n)	O(logn)	חיפוש

Complexity of BST

[4,2,1,3,6,5,7]

[1,2,3,4,5,6,7]

Complexity of BBST

מקרה הרע	ממוצע	פעולה
O(logn)	O(logn)	הכנסה
O(logn)	O(logn)	מחיקה
O(logn)	O(logn)	חיפוש

Tree Rotations

AVL Trees (1962)

עץ המאוזן **הראשון** בהיסטוריה שהמציאו אותו שני חוקרים רוסים בשנת 1962. 🔾

(BBST) אוא עץ בינארי מאוזן AVL עץ C

Balanced Factor (BF)-מאוזן היא הAVL התכונה ששומרת על עץ

Height-Balance Property

לכל קודקוד פנימי בעץ, הפרש הגבהים של בניו הוא לכל היותר 1

$$\forall n$$

$$|height(n.right) - height(n.left)| \le 1$$

 $\in \{-1,0,1\}$

Balance factor

```
BalanceFactor(n) \coloneqq H(n.right) - H(n.left)

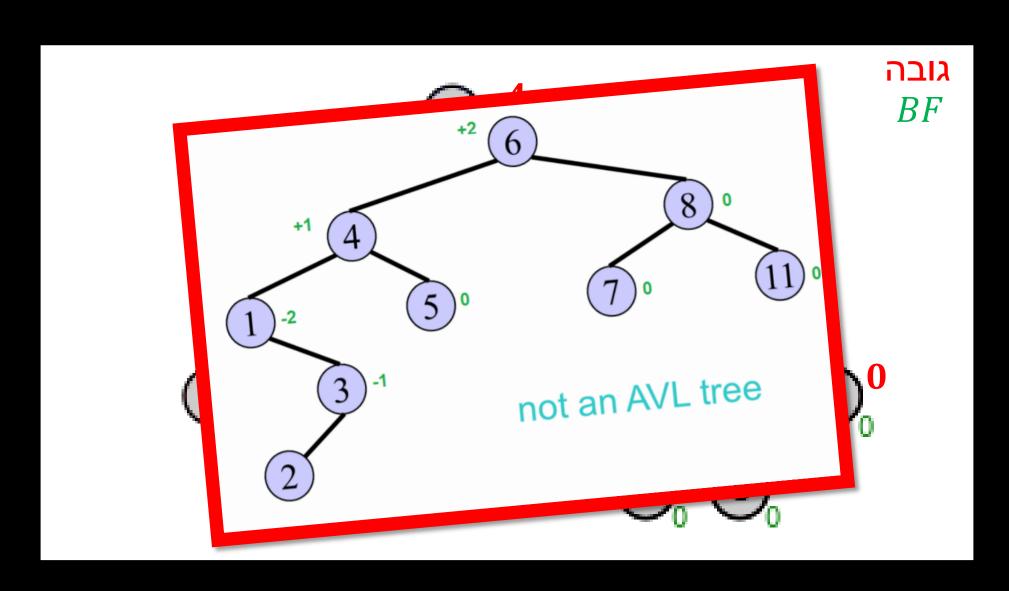
BalanceFactor(n) \in \{-1,0,1\}
```

BalanceFactor(n) = 0 - balanced

BalanceFactor(n) = 1 - right heavy

BalanceFactor(n) = -1 - left heavy

AVL Trees

AVL Trees (1962)

עץ המאוזן **הראשון** בהיסטוריה שהמציאו אותו שני חוקרים רוסים בשנת 1962. 🔾

(BBST) אוא עץ בינארי מאוזן AVL עץ C

Balanced Factor (BF)-מאוזן היא הAVL התכונה ששומרת על עץ

Height-Balance Property

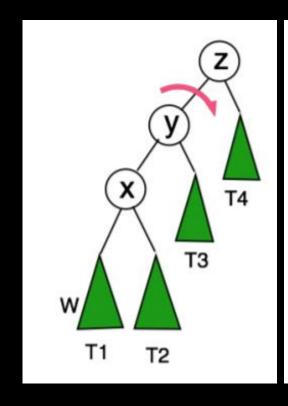
לכל קודקוד פנימי בעץ, הפרש הגבהים של בניו הוא לכל היותר 1

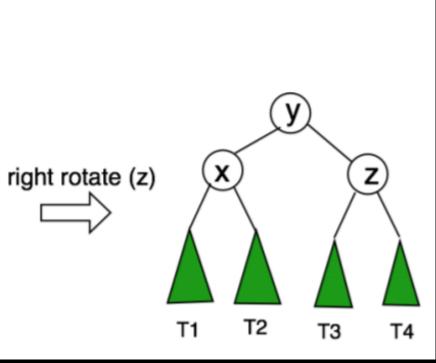
$$height(n.right) - height(n.left) \notin \{-1,0,1\}$$

$$\Rightarrow BF(n) = \pm 2$$

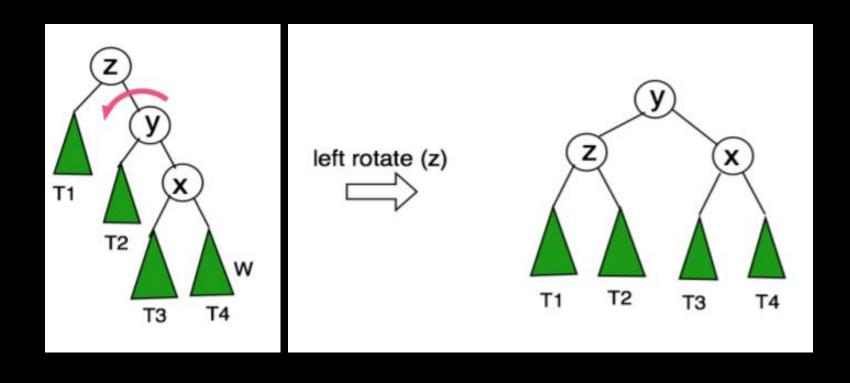
Tree Rotations

AVL Rotations LL

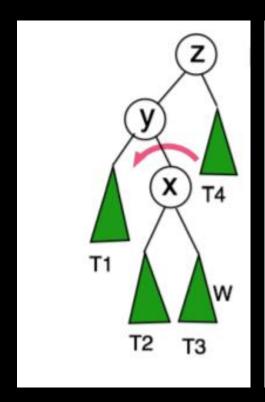

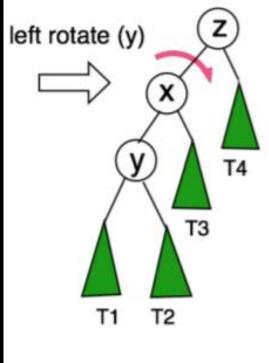

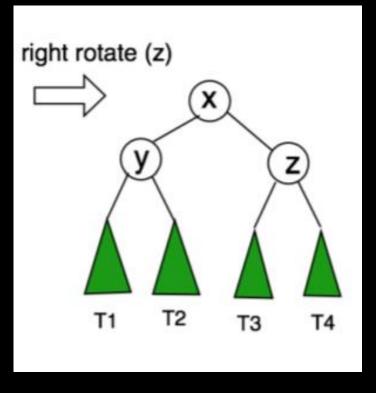
AVL Rotations RR

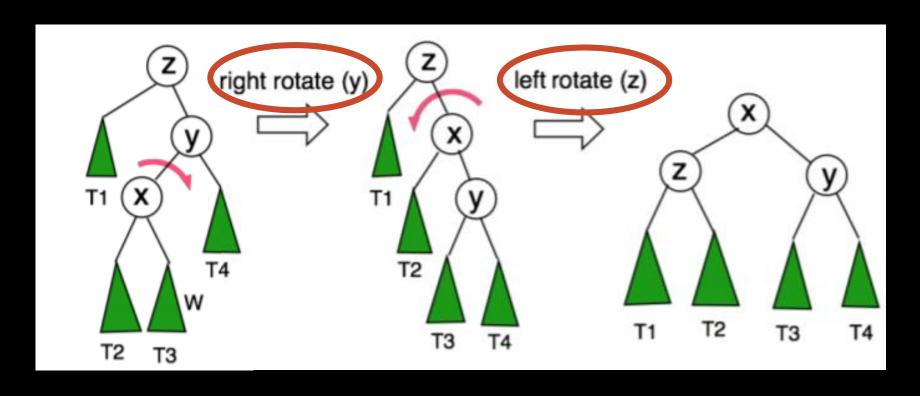
AVL Rotations LR

AVL Rotations RL

AVL Rotations Insertion

אבחנות

- הצמתים היחידים שאולי הופר אצלם האיזון הם הצמתים לאורך המסלול הכנסה/הוצאה
- אם עבור צומת x במסלול הנ"ל גובה העץ ששורשו x לא השתנו אז גורמי האיזור בצמתים שמעליו במסלול גם כן לא השתנו

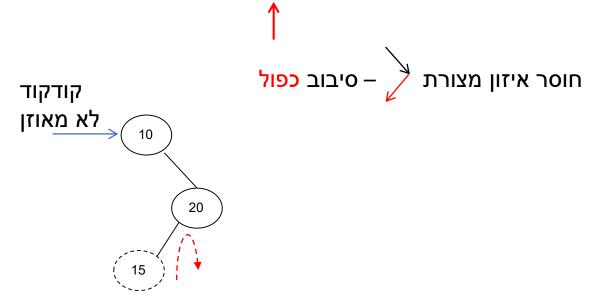
AVL Rotations Remove

מחיקת איבר - ניתן להשתמש בטכניקה של מחיקת איבר מעץ בינארי רגיל.

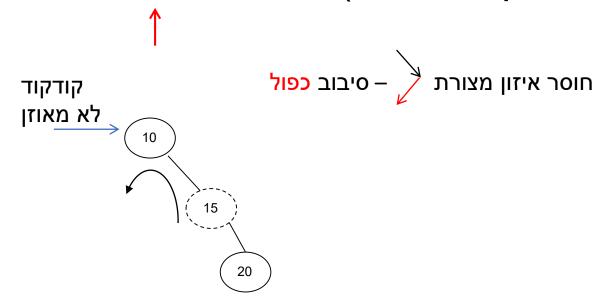
אך צריך לבדוק שעכשו העץ מקיים את חוקי עץ AVL, ולכן בודקים את האבות של כל צומת שנמחקה.

אם מוצאים אב קדמון שגובה ילדיו שונה ב-2, אז צריך לתקן את העץ. התיקון דומה למה שכבר הסברנו.

העץ AVL הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ AVL העניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ 18, 16, 18, 19ריק בהתחלה): 10, 20, 25, 25, 30, 16, 18, 19

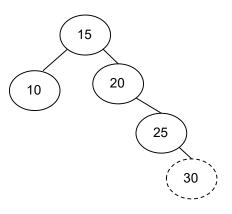

• הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ AVL העץ ריק בהתחלה): 10, 20, 15, 25, 30, 16, 18, 19

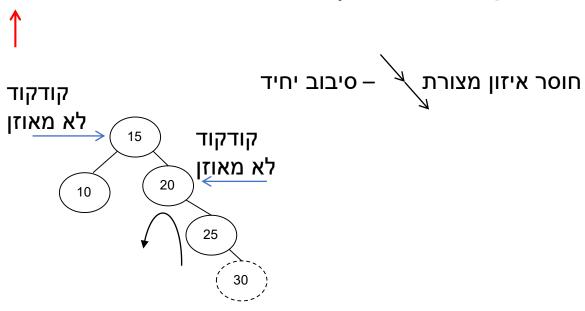

העץ AVL הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ AVL (העץ 19, 18, 16, 30, 30, 31, 18, 19, 18, 16, 30, 30, 31, 19, 18, 18, 19, 25, 30, 30, 31, 31, 31

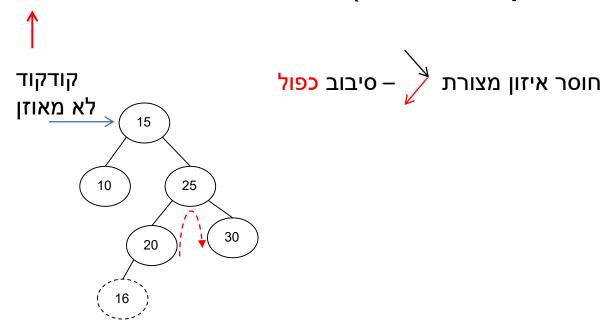

• הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ AVL העניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ 18, 15 (העץ ריק בהתחלה): 10, 20, 25, 35, 36, 16, 18, 19

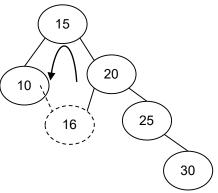
• הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ AVL העץ ריק בהתחלה): 10, 20, 15, 25, 30, 16, 18, 19

• הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ AVL העניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ 18, 15 (העץ ריק בהתחלה): 10, 20, 25, 35, 36, 16, 18, 19

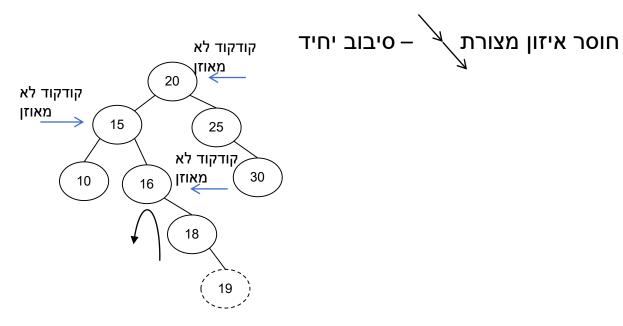
חוסר איזון מצורת 🧪 – סיבוב כפול

העץ AVL הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץ • ריק בהתחלה): 10, 20, 15, 25, 30, 16, 18, 19

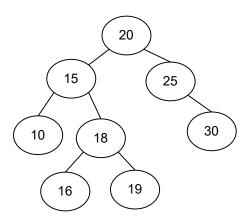

https://www.cs.bgu.ac.il/~ds192/Practical Sessions

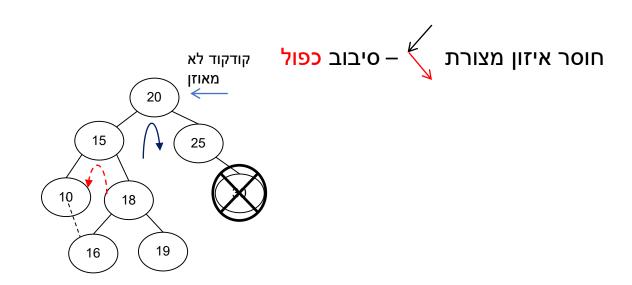

25

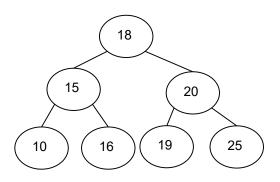
העץ AVL הכניסו את האיברים הבאים לפי הסדר לעץריק בהתחלה): 10, 20, 25, 35, 30, 16, 18, 19

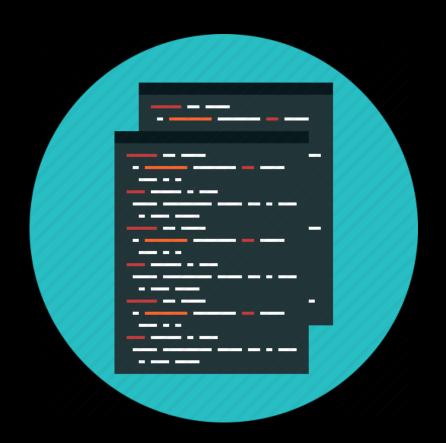
30 כעת הסירו את האיבר •

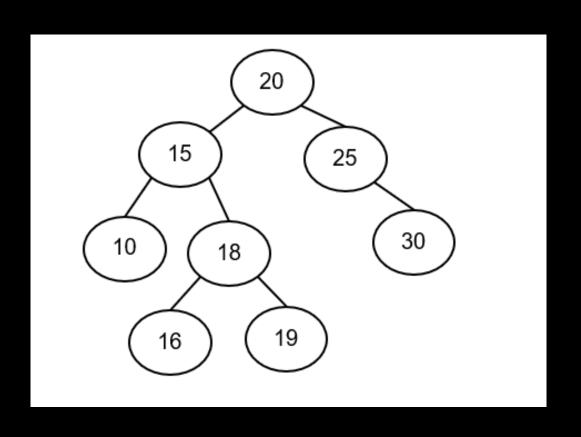
30 כעת הסירו את האיבר •

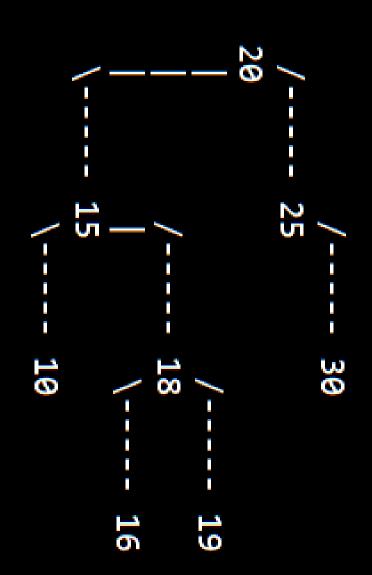

Code

Output

אוניברסיטת אריאל בשומרון

AVL Height (Lemma)

$O(\log n)$ עם n איברים הוא AVL גובה של עץ

We can show that an AVL tree with n nodes has $O(\log n)$ height. Let N_h represent the minimum number of nodes that can form an AVL tree of height h.

If we know N_{h-1} and N_{h-2} , we can determine N_h . Since this N_h -noded tree must have a height h, the root must have a child that has height h-1. To minimize the total number of nodes in this tree, we would have this sub-tree contain N_{h-1} nodes. By the property of an AVL tree, if one child has height h-1, the minimum height of the other child is h-2. By creating a tree with a root whose left sub-tree has N_{h-1} nodes and whose right sub-tree has N_{h-2} nodes, we have constructed the AVL tree of height h with the least nodes possible. This AVL tree has a total of $N_{h-1}+N_{h-2}+1$ nodes $(N_{h-1}$ and N_{h-2} coming from the sub-trees at the children of the root, the 1 coming from the root itself).

The base cases are $N_1 = 1$ and $N_2 = 2$. From here, we can iteratively construct N_h by using the fact that $N_h = N_{h-1} + N_{h-2} + 1$ that we figured out above.

Using this formula, we can then reduce as such:

$$N_h = N_{h-1} + N_{h-2} + 1 \tag{1}$$

$$N_{h-1} = N_{h-2} + N_{h-3} + 1 (2)$$

$$N_h = (N_{h-2} + N_{h-3} + 1) + N_{h-2} + 1$$
(3)

$$N_h > 2N_{h-2} \tag{4}$$

 $2^{rac{ ilde{z}}{2}}-1$ כמות הקודקודים בעץ בגובה h הינה לפחות

 $N_h > 2^{\frac{h}{2}}$

 $\log N_h > \log 2^{\frac{h}{2}}$

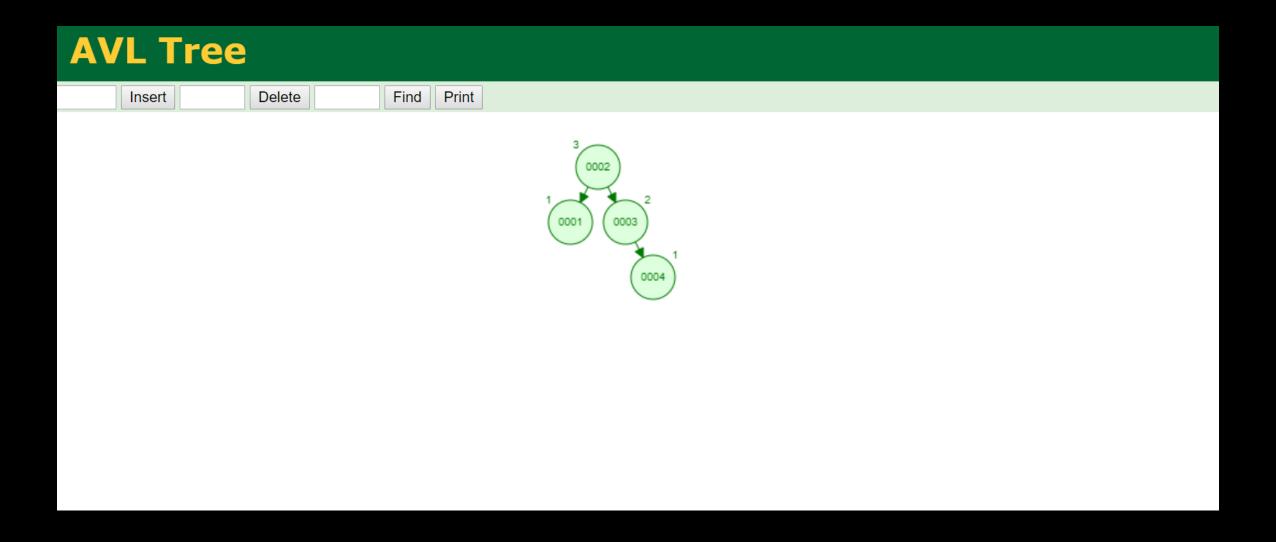
If there are n nodes in AVL tree, maximum height can't exceed $1.44 \cdot \log_2 n$.

$$2\log N_h > h \tag{7}$$

$$h = O(\log N_h) \tag{8}$$

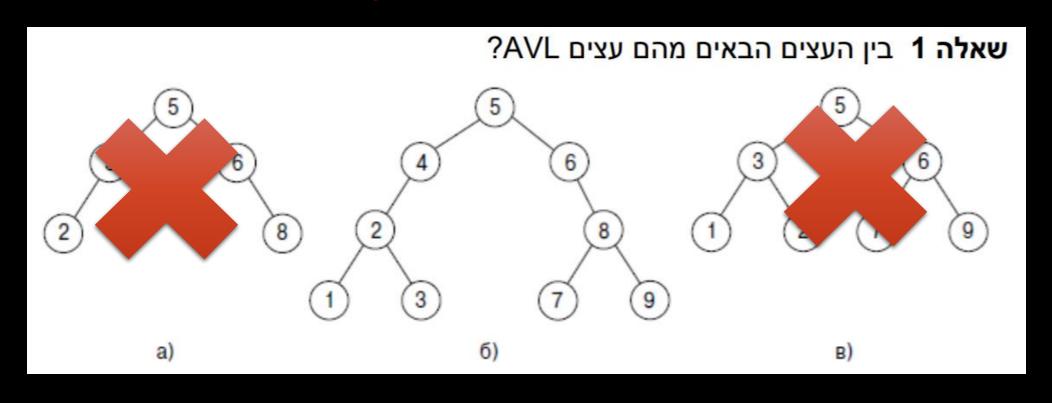
Showing that the height of an AVL tree is indeed $O(\log n)$.

visualization

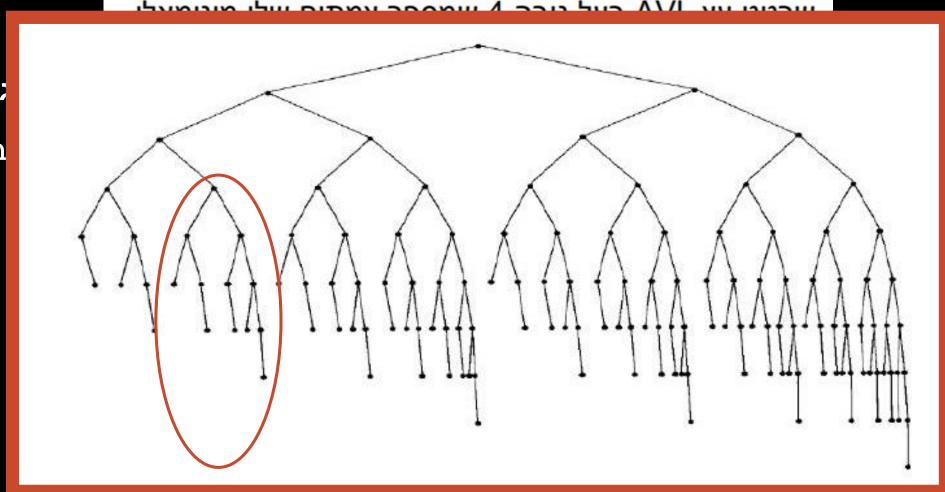
שאלות

AVL תרגיל 11 לעבודה עצמית עץ 🍱

h גובה

h-2בה

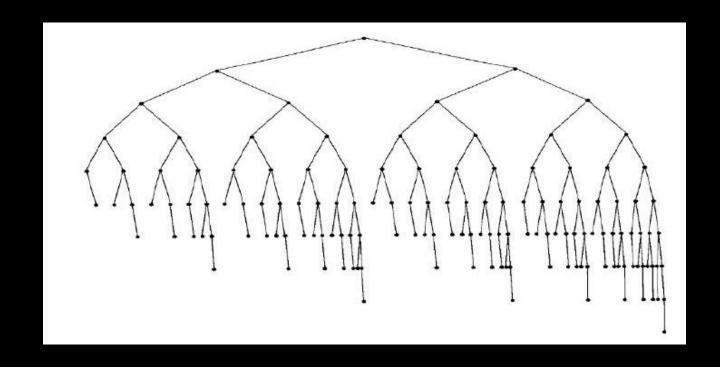

(h) נגדיר

כדי שמספו

$$N(4) = N(3) + N(2) + 1 = 4 + 7 + 1 = 12$$

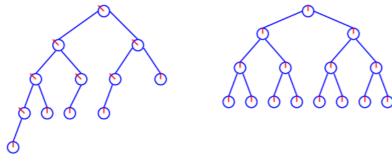
סעיף א' (12%): סמן נכון / לא נכון בעץ AVL ההפרש בעומק בין שני עלים כלשהם הוא לכל היותר 1.

שאלה 6

האם הטענה הבאה נכונה: המפתח המינימאלי והמפתח המקסימאלי של עץ AVL נמצאים ברמה אחרונה או ברמה שלפני אחרונה. Prove or disprove: For all integers h ≥ 0, any AVL tree of height h + 1 contains strictly more nodes than any AVL tree of height h.

Solution False: A Fibonacci tree of height four consists of only $F_{4+3} - 1 = F_7 - 1 = 13 - 1 = 12$ nodes, wherea full binary tree of height three contains 1 + 2 + 4 + 8 = 15 nodes.

- (a) Fibonacci tree of height 4
- (b) Complete tree of height 3

AVL trees

(a) An insertion in an AVL with n nodes requires $\Theta(n)$ rotations.

False. Each insertion will require either no rotations, a single rotation, or a double rotation. So, the total number of rotations is in $\Theta(1)$.

https://leetcode.com/problems/balanced-binary-tree/submissions/

Given a binary tree, determine if it is height-balanced.

For this problem, a height-balanced binary tree is defined as:

a binary tree in which the depth of the two subtrees of *every* node never differ by more than 1.

Example 1:

Return true.

Given the following tree [3,9,20,null,null,15,7]:

```
3
/\
9 20
/\
15 7
```

עבודה עצמית (15 דקות)

C LeetCode

```
public static boolean isBalanced(Node root) {
   if(root == null)
   return true;
   else
   return
           isBalanced(root.right) &&
           isBalanced(root.left) &&
           (Math.abs(height(root.right) - height(root.left)) <= 1)</pre>
           );
public static int height(Node root) {
   if(root == null)
       return -1;
   else
       return Math.max(height(root.left), height(root.right)) + 1;
```

שאלה 5 (20 נקודות)

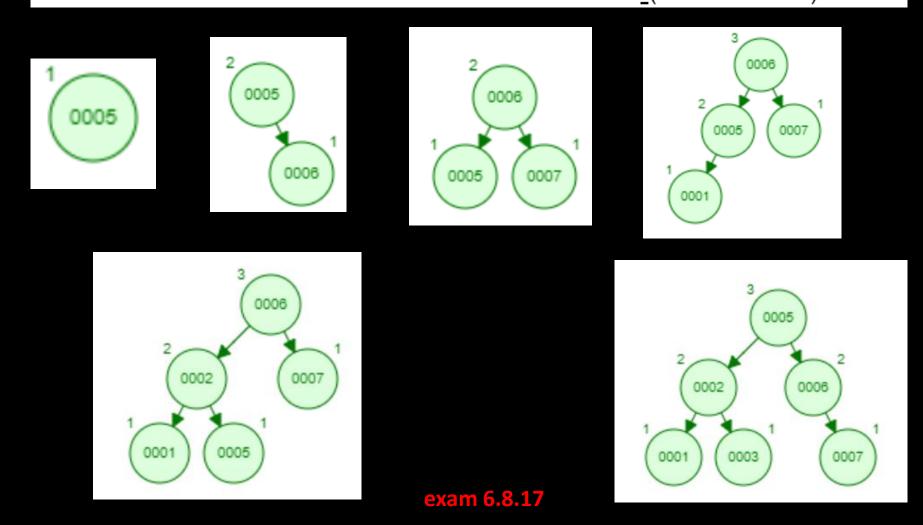
.AVL שאלה זו עוסקת בעץ

- א. צייר עץ AVL לאחר הוספה של כל אחד מהאיברים הבאים (משמאל לימין): 5,6,7,1,2,3 (סה"כ שישה ציורים).
- ב. עץ Tri-AVL הוא עץ שמקיים את התכונה הבאה: לכל צומת יש לכל היותר <u>שלשה</u> ילדים, וההפרש בין הגבהים הוא לכל היותר 2. כלומר, אם גובה צומת מסוים הוא h, אז גובה הילדים שלו הוא בין h-1 ל-h-3.
- האם עץ Tri-AVL הוא בהכרח מאוזן, כלומר האם גובהו (O(log n)? אם כן הוכח, אחרת, הבא דוגמה נגדית.

exam 6.8.17

.AVL שאלה זו עוסקת בעץ

א. צייר עץ AVL לאחר הוספה של כל אחד מהאיברים הבאים (משמאל לימין): 5,6,7,1,2,3 (סה"כ שישה ציורים).

ב. עץ Tri-AVL הוא עץ שמקיים את התכונה הבאה: לכל צומת יש לכל היותר <u>שלשה</u> ילדים, וההפרש בין הגבהים הוא לכל היותר 2. כלומר, אם גובה צומת מסוים הוא h, אז גובה הילדים שלו הוא בין h-1 ל-h-3.

האם עץ Tri-AVL הוא בהכרח מאוזן, כלומר האם גובהו (O(log n)? אם כן הוכח, אחרת, הבא דוגמה נגדית.

h נסמן ב- n_h את מספר הקודקודים <u>המינמלי</u> בעץ בגובה ולכן:

$$n_{h} \ge 1 + n_{h-1} + n_{h-k}$$

$$n_{h} > 2n_{h-k}$$

$$n_{h} > 2^{\frac{h}{k}}$$

$$h < k \log n_{h}$$

$$h = O(\log n)$$

האם ניתן לשכפל עץ AVL חוקי ע"י פעולות BST של הכנסה ומחיקה של ערכים (ללא סיבובים), כך שלאחר כל הכנסה\מחיקה העץ יישאר מאוזן?

פתרון: כן, נכניס את האיברים לפי סדר הרמות שלהם.

שאלה 2 (35 נק׳) הדפסת עץ חיפוש בינארי לפי רמות.

יש לכתוב מחלקה בשם Question2.

בתוך המחלקה יש לכתוב פונקציה סטטית שמקבלת עץ חיפוש בינארי ומדפיסה את הקדקודים שלו לפי רמות. הקוד שמממש עץ חיפוש בינארי מצורף למבחן.

public static void printTreeByLevels(BST tree)

דוגמה : קלט: 8 פתרון במצגת 4 (תרגול שעבר) (

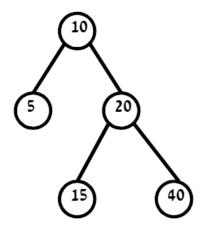
פלט:

8 3 10 1,6,14 4,7,13

שאלה 4 (20 נקודות)

: נתון העץ AVL נתון העץ

א. הכנס לעץ את המפתחות הבאים (משמאל לימין). לאחר כל הכנסה בדוק אם העץ נשאר מאוזן ואזן אותו במידת הצורך. עליך לפעול לפי האלגוריתמים שנלמדו בכתה. ציין את סוג הגלגולים שביצעת, ועל איזה קדקוד הופעלו.

80, 70, 90, 75, 78, 100,13

https://www.cs.usfca.edu/~galles/visualization/AVLtree.html

תת העץ השמאלי ותת BVL סעיף זה אינו נגדיר עץ BVL כעץ חיפוש בינרי בו ההפרש בין גובה תת העץ השמאלי ותת העץ הימני של כל צומת הוא לכל היותר 2. הוכח כי גובה עץ BVL הוא (O(log n) מסמן את מספר הצמתים בעץ. שקופית קודמת

SampleExam

עץ הינו מבנה נתונים מסוג עץ חיפוש בינארי מאוזן בקירוב. 🔾

ס עץ אדום-שחור הוא מבנה נתונים מורכב יחסית, אך בשל היותו מאוזן הוא
 שומר על סיבוכיות זמן ריצה טובה.

O(logn) הפעולות הבסיסיות "הכנסה", "הוצאה" ו"חיפוש" מתבצעות בזמן במקרה הגרוע ביותר (עבור עץ בעל n איברים)

- עץ הינו מבנה נתונים מסוג עץ חיפוש בינארי מאוזן בקירוב.
- עץ אדום-שחור הוא מבנה נתונים מורכב יחסית, אך בשל היותו מאוזן הוא שומר על סיבוכיות זמן ריצה טובה, יעילה ומעשית עבור הפעולות הבסיסיות "הכנסה", "מחיקה" ו"חיפוש" בזמן O(logn) במקרה הגרוע ביותר (עבור עץ בעל n איברים)
  - האיזון בעץ נשמר בגלל רוטציות או שינוי בצבעים ○
- (1 או 0) לכל צומת בעץ יש שדה בולאני המכונה "צבע" בעל ערך אדום או שחור $\circ$

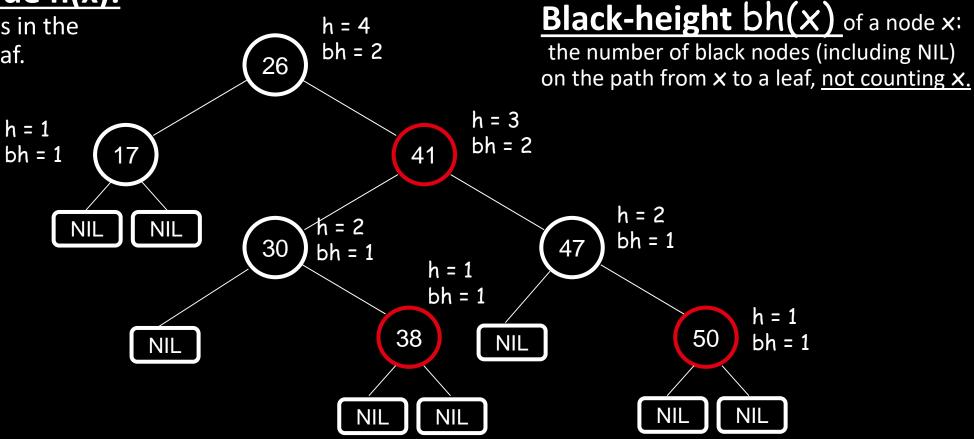
Properties

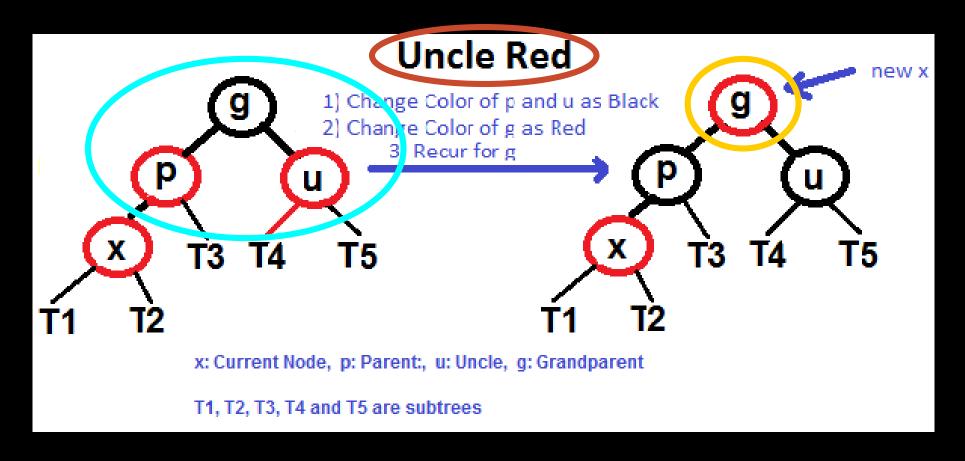
- כל צומת בצבע אדום <u>או</u> שחור ...
  - 2. השורש **תמיד** שחור
  - **3. כל** העלים (NIL) שחורים
- 4. שני ילדיו של צומת בצבע אדום הם <u>שניהם</u> שחורים
- 5. כל מסלול פשוט מצומת מסויימת לכל אחד מהצאצאים העלים שלו מכיל <u>אותו מספר</u> של צמתים שחורים

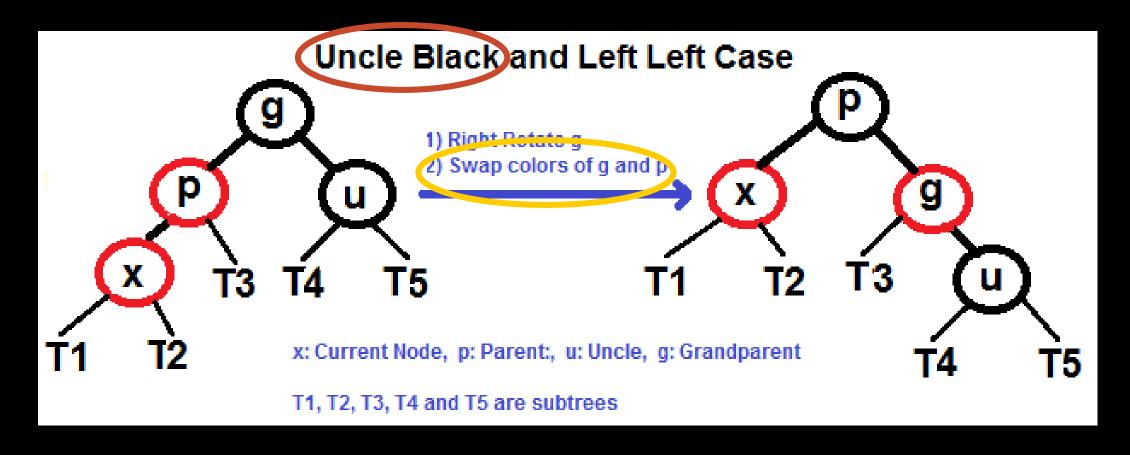
Height of a node h(x):

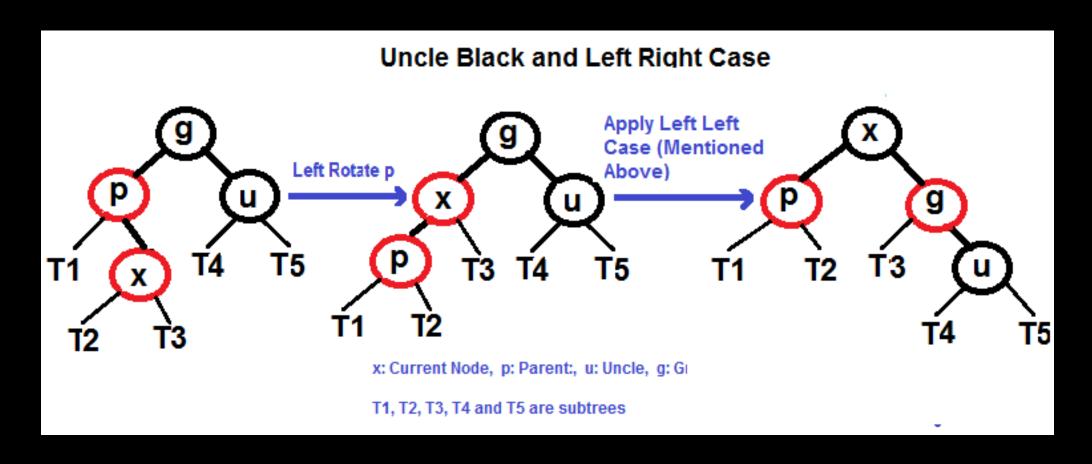
the number of edges in the longest path to a leaf.

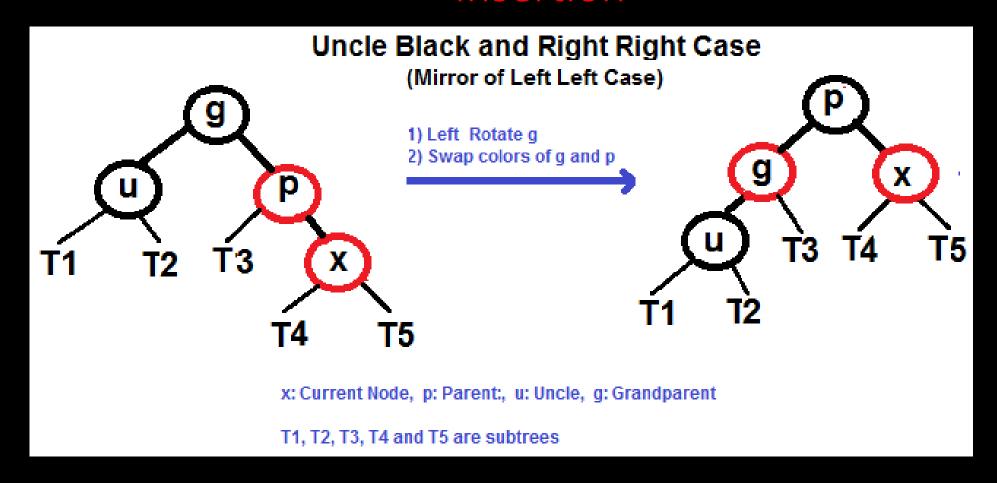
Definitions

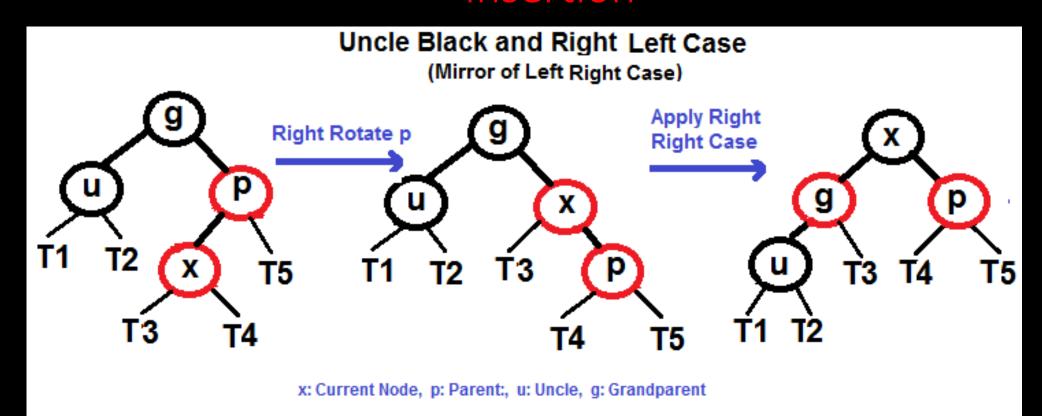

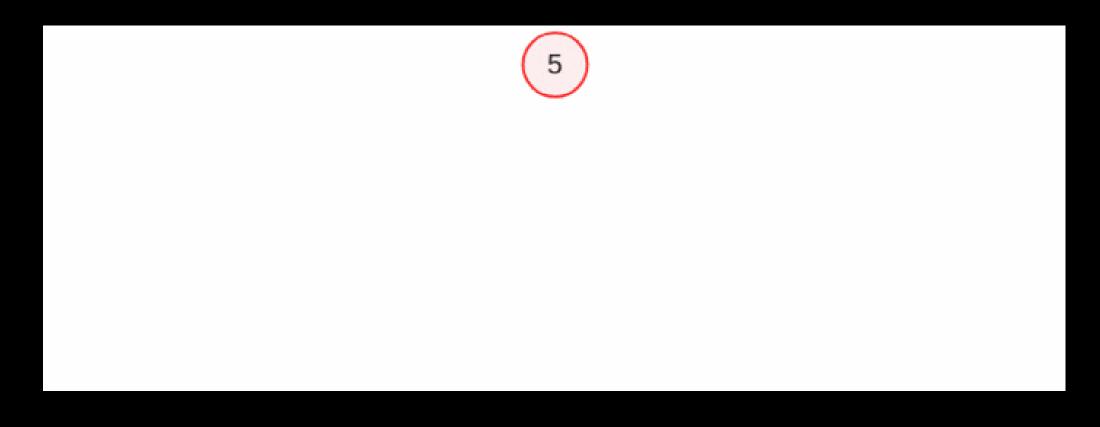

Insertion

T1, T2, T3, T4 and T5 are subtrees

Insertion Example

Claim 1

Any node x with height h(x) has $bh(x) \ge \frac{h(x)}{2}$

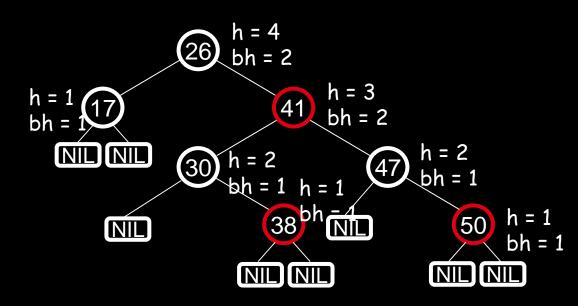
Proof

4. שני ילדיו של צומת בצבע אדום הם שניהם שחורים

By property 4, at $\frac{most}{2}$ red nodes on the path from the node to a

leaf

Hence at least $\frac{h}{2}$ are **black**

CS302 Data Structures

Claim 2

The subtree rooted at any node x contains at least $2^{bh(x)} - 1$ internal nodes

Proof: By induction on **h**[x]

```
Basis: h[x] = 0 \Rightarrow
x \text{ is a leaf (NIL[T])} \Rightarrow
bh(x) = 0 \Rightarrow
# of internal nodes: 2^0 - 1 = 0
```


Claim 2

The subtree rooted at any node x contains at least $2^{bh(x)} - 1$

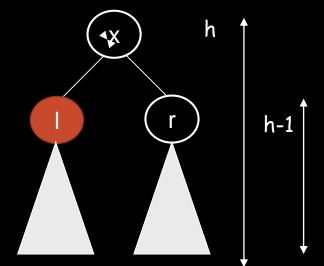
internal nodes

Inductive Hypothesis:

assume it is true for h[x]=h-1

Prove it for h[x]=h

internal nodes at x = internal nodes(L) + internal nodes(R)+ 1

Using inductive hypothesis:

CS302 Data Structures

Dr. George Bebis internal nodes at $x \ge (2^{bh(l)} - 1) + (2^{bh(r)} - 1) + 1$

Claim 2 (cont'd)

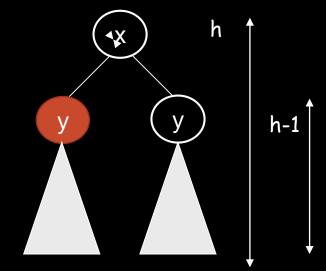
The subtree rooted at any node x contains at least 2^{bh(x)} - 1

internal nodes

Let bh(x) = b, then any child y of x has:

bh(y) = **b** (if the child is **red**), or

bh(y) = b - 1 (if the child is black)

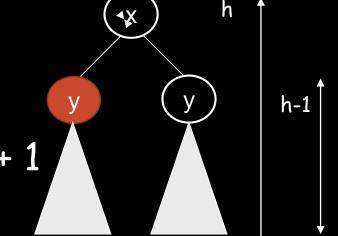
$$\Rightarrow$$
 bh(y) $\geq$ bh(x)-1

Claim 2 (cont'd)

The subtree rooted at any node x contains at least $2^{bh(x)} - 1$

internal nodes

internal nodes(x)
$$\geq (2^{bh(l)} - 1) + (2^{bh(r)} - 1) + 1$$

 $\geq (2^{bh(x)-1} - 1) + (2^{bh(x)-1} - 1) + 1$
 $= 2 \cdot (2^{bh(x)-1} - 1) + 1 =$
 $= 2^{bh(x)} - 1$ internal nodes

Height of Red-Black-Trees (cont'd)
A red-black tree with N internal nodes has height at most $2\log(N+1)$.

Proof:

N

number of internal nodes

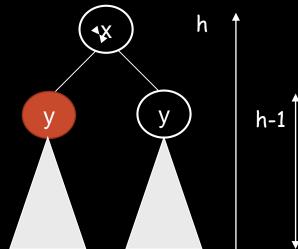
bh(root) = b

Claim 2

height(root) = h

 $\geq 2^{b} - 1 \qquad \geq 2^{h/2} - 1$

Claim 1

Solve for h:

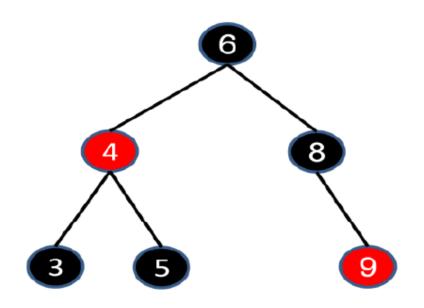
$$N + 1 \ge 2^{h/2}$$

 $log(N + 1) \ge h/2 \Rightarrow$
 $h \le 2 log(N + 1)$

CS302 Data Structures

Dr. George Bebis

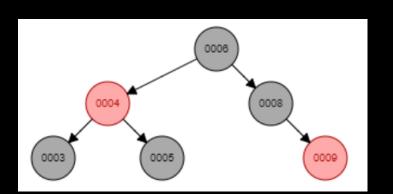
שאלה 2 (20 נקודות)

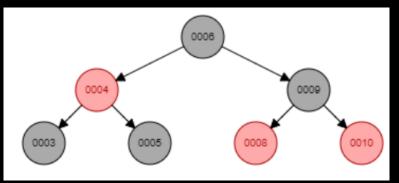
נתון עץ אדום-שחור. הוסף לעץ את האיברים הבאים (משמאל לימין): 10,7,2,1. סה"כ 4 ציורים. מהו זמן הריצה לכל הכנסה?

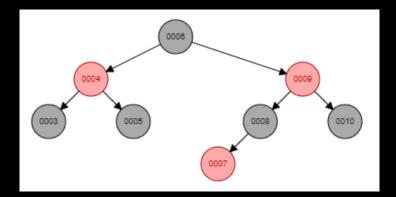

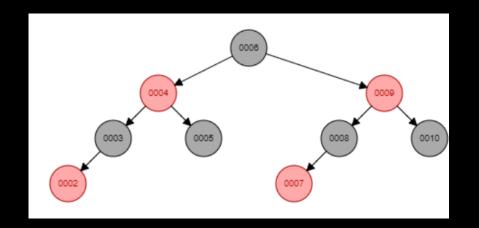
exam 9.7.17

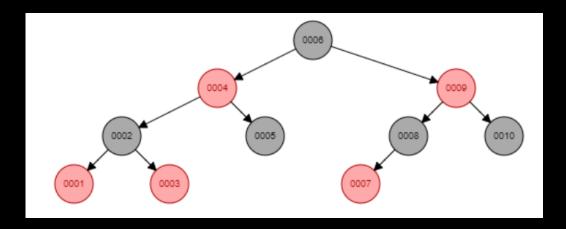
הוסף לעץ את האיברים הבאים (<u>משמאל לימין</u>): 10,7,2,1.

https://www.cs.usfca.edu/~galles/visualization/RedBlack.html

או עץ אדום שחור? AVL אז מה נעדיף? עץ

לעץ AVL יש יתרונות וחסרונות, הדחיסה היא גבוהה יותר וזה מתבטא בכך שלכל הוספת איבר / מחיקה יעלה לנו ביותר פעולות איזון כדי להגיע לגובה נמוך ביותר.

> לעומת זאת בעץ אדום שחור אנו מבצעים פחות פעולות איזון כי אנו מאפשרים לעץ להיות <u>פחות</u> מאוזן ולכן כל פעולת החיפוש תהיה במקרה הגרוע ביותר ארוכה יותר אבל ההוספה והסרה יקחו פחות זמן.

מבחינת סדרי גודל אין הבדל בין העצים אך אם אנו רוצים ביצועים אופטמליים כן אפשר להעדיף עץ אחד על פני האחר. אם ברצוננו בעץ סטטי יחסית שאנו בונים פעם אחת ואז מריצים עליו חיפושים רבים אבל נעדיף AVL אבל אם נעשה הרבה הסרות והוספות אז עדיף עץ אדום שחור.